

KURJER LITIEWSKI

w WILNIE dnia 28 Grudnia V. S. R O K U 1810.

S. PETERZBURG V. S d. 14 grudnia. Dnia 9 tego miesiąca naymilościwicy mianowani kawalerami orderow: Pocztdyrektorowie; Litewski aktualny sztatki konsyliarz Ławiński orderu Stey Anny agiey klasy z brylantowym znakiem; Małorossyyski sztatki konsyliarz Durasow tegoż orderu z tymże znakiem, Kazański sztatki konsyliarz Xże Dawydow kawalerem tegoż orderu; Rządzący sprawami Jafłantskiego komitetu Kaysarow konsyliarzem kolleskim.

Zawsze troskliwy rząd nasz o rozszerzenie pożytecznego przemysłu w Rossyi zwrócił teraz uwagę na fabryki cukru z burakow. Cukier wchodzący do pierwszych potrzeb jest ważnym przedmiotem gospodarki prywatney i ogólney: z tego względu wyrabianie cukru z burakow tak tanych i urzędzaynych byłoby u nas nader pożytecznym, lecz ieszcze nie wielu zatrudnia się. Znałomsze tego rodzaju fabryki są Blankanhagela w Tulskiej, Malcowa w Orłowskiej, i Jermolowa w Saratowskiej gubernii. Rząd, chcąc znieść wszelkie acwady w tym przemyśle, postanowił, iak to widać z naywyżey potwierdzoney uchwały Rady stanu, ażeby każdemu zakładającemu takowa fabryki wolno było pędzić spiritus z pozostałego syropu, licząc wiadro spiritusu na każdy pud mąki cukrowey z burakow. Ta koleją fabrykanci cukru burakowego niebędą przymuszeni zakładać rafinerni, które wyciągają większych nakładow i doskonalszych rzemieślników, a z drugiey strony znajdą więcej wygod w sprzedaży spiritusu—Fabrykanci sukna naywyższym manifestem 1 listopada zachęceniu rzucili się z niewypowiedzianą gorliwością do rozpostrzenia tego przemysłu w terazniejszym stanie handlu. Azatym nagle wełna podróżała. Wszyscy, którzy robią nayśmiutniejsze wnioski z nayszczęśliwszych okoliczności, zawołali że wywaz wełny z Rossyi jest przyczyną iey drogości, a zapomnieli że ten sam wolny wywaz jest przyczyną iey rozmnożenia. Drogość wełny dowodzi że istotnie fabryki sukienne są u nas pomnożone: one też posłużą do rozmnożenia owczarni azatym i wełny. Nikt niepowiezie wełny za granicę, kiedy ona będzie potrzebną w kraiu, a wten czas stanie się konieczną u nas, kiedy mnóstwo fabryk sukiennych powstanie. Emulacya między fabrykantami utrzyma cenę sukien w stosunku do liczby przedaiących—

Fabrykanci lękaią się, iżby dowoz zagranicznych rekodziel, a szczegulnie w razie powrotu handlu, nie zruynował ich fabryk. Z wielu miar ta boiazń jest prawdziwszą tym

bardziej, że powszechna drożyna podniosła cenę wszystkich materyalow. Zagraniczni więc zniżając towarow swoich cenę w miarę kupieckich rachunkow, mogą zniszczyć nasze fabryki przy samym ich urodzeniu. Spodziewać się należy koniecznie, że troskliwy rząd nasz niedopusci tego. A iak styrkierue okrętem; tak taryffa rządzi handlem, podług okoliczności. Niemoże ona zostawać na iedney stopie, owszem powinna podług wypadkow handlowych i politycznych odmieniać się. Niema zatym wątpliwości, że w dzisiejszym stanie handlu i fabryk naszych, rząd niezanie dba zakazać dowozu z zagranicy tym więcej, gdy teraz, przy datowanych swobodach i innych ważnych wygodach fabrykantom sukienym, niema naymniejszey przyczyny do obawy niedostatku sukna Rossyyskiego.

PARYZ d. 18 grúdnia. (z Paryz, Franc, Monit Hamb:) Dnia 10go tego miesiąca Senat zgromadził się na nadzwyczajne posiedzenie. Ancy-kancelarz państwa Cambaceres zajął krzesło prezidenta i sesyją zajął. Wszyscy z oczekiwaniem wielkim słuchali co od Imperatora ogłoszonym będzie. Jakoż przeczytano nader ważne akta i wyroki o przyłączeniu do Francyi krajow nad morzem północnem położonych, o kopaniu kanałow dla połączenia Francyi z morzem Bałtyckim, o uposażeniu króla Ludwika iako Xcia francuzkiego. Z rządu tych kładniemy nayprśód pismo Imperatora do Senatu.

„Senatorowie! Rozkazałem ministrowi spraw zagranicznych, wyłożyć wam rozmaite okoliczności, które koniecznie nakazywały przyłączyć Hollandyę do Francyi. Rozkazy gabinetu angielskiego 1806 i 1807 wydane zniszczyły w Europie prawo narodow. Nowy porządek rzeczy rządzi światem. Nowa dziś rekoymia jest konieczna. Przyłączenie do państwa uyscia rzek Skaldy, Mozy, Renu, Ems, Wézery, i Elby, oraz utworzenie wewnętrzney komunikacyi z morzem Bałtyckim, zdawały się Nam zaręczać tę pewność naylepszą i nayważniejszą. Kazałem ułożyć plan kanału, który do 5ciu lat skończony być powinien, i który połączy morze Bałtyckie z Sekwaną. Trzeba dać nagrodę Xiążętom, którzy poniosą szkodę, przez to posunienie granic północnych państwa moiego do morza Bałtyckiego. Wypadek wielki i konieczny! Nim to postanowiłem, kazałem werozumieć Anglię. Dobrze wiedziała, że iedynym szrodkiem zachowania udzielnosci Hollandyi było odwołanie rozkazow gabinetowych 1806 i 1807 roku, albo ostateczny powrót do myśli pokoiu i

spokojności. Lecz to mocarstwo bezwzględne na własny interes, głuchym zostało na głos Europy. Spodziewałem się doprowadzić do skutku negocyacją o wymianę ieńców między Francją a Brytanią W. a tym sposobem miałem zamiar skorzystać z pobytu komisarzy w Paryżu i w Londynie, ażeby zbliżyć do siebie dwa narody. Zawodne nadzieie! W traktowaniu rządu angielskiego postrzegłem tylko chytrą i zdradę. Przyłączenie Walezyi, było skutkiem przewidzianym wielkich robot, które przed rokiem laty w tej części Alpów przedsięwzięłem. W akcie posrednictwa moiego odłączyłem kraj Walezyjski od kantonów skonfederowanych Szwajcarskich. Wtenczas jeszcze przewidziałem ten wypadek tak pożyteczny dla Włoch i Francji. Póki wojna z Anglią nie skończy się, póty Lud francuzki niemoże złożyć oręża. Moje finanse znajdują się w stanie kwitnym. Mogę opędzić wszystkie wydatki iakie rodzą się w tym niezmiernem państwie. Niepotrzebuję nowych ofiar od ludów moich. Pisano w pałacu Thuilleries dnia 10 grudnia 1810 Napoleon “

Poprzczytaniu tego pisma, spraw zagranicznych minister Champagny X. Cadore uczynił rapport o położeniu Francji względnie Angli, i o negocyacji dwóch mocarstw w czasie wojny terażniejszey. Przy tym złożył urzędowe akta do tego należące. Między temi jest pismo JP. La bauchere, wysłanego z Hollandyi do Anglii, dla przelżenia rządowi ang. o losie Batawów, dnia 12 lutego z Londynu przysłane malujące upor ministrow ang. przy systemacie przez nich przedsięwziętym. Po przczytaniu tych aktów, Radzcy stanu Hrabiowie Regnault de St Jean d Angely i Caffarelli podali następne projekta do uchwał Senatu.

(Artykuł 1 Hollandya, miasta Anzeatyckie, kraj Lawenburski, i kraie nad morzem Niemieckim koło brzegów leżące, a linią prostą, wraz tu opisującą się zamknięte, składać będą część nierozdzielną Państwa fr. Linia rzeczona idzie od Renu z pod Wesel, gdzie rzeka Lippa wpada, w górę Lipy do Halteren, ztąd lądem do rzeki Ems wyżej Tolget, daley od tej rzeki do zbiegu Werry z Wezerą; zkad od miasta Holzenau nad Wezerą aż do Elby wyżej uyscia rzeki Stecknitz. (Artykuł 2gi. Wspomnione kraie składać będą 10 departamentow; to jest: departament 1szy Zayderze, 2gi Uyscie-Mozy, 3ci Wyższy-Yssel, 4ty Uyscie-Yssel, 5ty Ostfryzya, 6ty Ems-zachodni, 7my Ems-wschodni, 8my Ems-wyższy, 9ty Uyscie-Wezery, 10ty Uyscie-Elby. (Artykuł 3ci Liczba deputowanych z pomienionych departamentow do zgromadzenia prawodawczego ma być następną: z departamentu pierwszego pięciu, z drugiego czterech, z trzeciego trzech, z czwartego dwóch, z piątego dwóch, z szóstego dwóch, z siódmego dwóch, z osmego czterech, z dziewiętego czterech, z dziesiątego czterech. (Artykuł 4ty. Ci deputowani mają być wybrani w roku 1811 i corok odnawiani podług porządku w iakim departamencie znajdują się. (Ar 5ty. porządek tych departamentow, w zgromadzeniu prawodawczem

jest następny. “ Uyscie-Mozy i Ems-zachodni, Fryzya i Ems-wyższy, Zuiderze i Ems-wschodni; Uyscie-Yssel i Uyscie-Elby, Ysell-wyższy i Uyscie-Wezery. (Artykuł 6ty. Departamenta Zuyderze, Uyscie-Mozy, Yssel-wyższy, Uyscie-Yssel, Fryzya, Ems-zachodni należec mają do Trybunału Imperatorskiego w Hadze ustanowionego. (Artykuł 7my w Departamentach Ems-wschodni, Ems-wyższy, Uyscie-Wezery, Uyscie-Elby należec będą do Trybunału Imperatorskiego, który mieć będzie stolicę w Hamburgu. (Artykuł 8my. W departamentach należących do Trybunału w Hadze będącego iedna, a w departamentach należących do Trybunału, w Hamburgu ustanowic się mającego, druga Sencatoria będzie urządzona. Miasta Amszterdam, Rotterdam, Hamburg, Bremen, i Libeka, policzają się w rzędzie dobrych miast Państwa; ich Merowie przytomni być mają przy wstąpieniu na tron Imperatorow i przy wykonaniu przysięg. (Artykuł 10ty. Wielki kanał wyciągnięty będzie do morza Bałtyckiego i połączy wodną komunikacją to morze z Renem przez Libekę, Hamburg, Elbę, Wezer, Ems. (Ar 11sty, Niemieysza uchwała ma być podaną Imperatorowi przez deputacją Senatu “

Drugi projekt uchwały Senatu względem Rzplitey Walezyjskiej zawiera następne artykuły ; (1 Walezya przyłącza się do państwa fr. (2 Kraj ten składa departament ieden pod imieniem Symplon. (3 Wysłać będzie do zgromadzenia prawodawczego iednego deputowanego, który w roku 1811 mianowany będzie. (4 Departament Symplon należec będzie do Trybunału Lyonskiego. (5. ninieysza uchwała ma być prezentowaną Imperatorowi przez deputacją Senatu “

Trzeci projekt uchwały Senatu o uposażeniu króla Ludwika następney jest treści. „ Dochody Ludwika króla iako Xcia francuzkiego składać się mają z dwóch milionow frankow; które następny porządkiem zapewniają się. Z puszczy Motmorency, z lasow Chantylli, Hermononville, wyspy Adam, Coye, Pontornie, i Lis 500,000 frankow roczney intraty. Z dobr w departamencie Uyscia-Renu leżących 500,000 frankow roczney intraty. Z funduszow skarbu publicznego milion frankow roczney pensyi. Po smierci Xcia uposażonego tym dochodem, spada połowa intraty na drugiego syna i na potomkow prawych męskiej płci w prostey linii aż do iey wygaśnięcia: milion zaś frankow w skarbie zostanie się. Naystarszy zaś syn rzeczonego Xcia mieć będzie podług uczynionego już rozrządzenia Xięstwo Bergu. (3 Ustanowione terażnieyszą uchwałą dochody dla króla Ludwika podlegać mają wszystkim ciężarom i warunkom przez akt konstytucyi 1810 stycznia 19 przepisany. (4 Terażnieysza uchwała ma być złożona Imperatorowi przez deputacją Senatu “

Daley Monitor ogłosił wyroki Imperatora przez które Arcy-podskarbi państwa Lebrun mianowany General-gubernatorem departamentow Hollandyi, a Batawowie Hultman i Styrum prefektami departamentow Vaucluse

i Sekwany-niższej, tudzież prefektowie inni nowych departamentow -- Tak więc od Hiszpanii aż do Danii na całym brzegu Oceanu powiewają chorągwie fr. Bogate miasta Embden, Bremen, Hamburg, Libeka, noszą już orły Napoleona. Kanał wielki od Wezel do Libeki połączy morze szrodziemne z Bałtyckiem. Kanały francuzkie, flandryjskie, hollenderskie, i pruskie zapewnią komunikacyą, niepodlegającą wpływom flott angielskich, południa z północą. Rodan, Saona, Ren, Elba, Spre, Notec, Wisła, Hefy, przenosić będą statki od Marselli do Memla. Paryż, Berlin, Drezno, Praga, Warszawa, staną się miastami portowemi Oceanu. Francya przyłączając Pomorze Niemieckie aż do brzegu Bałtyckiego, zyskała do miliona mieszkańców, kray ośiadły i handlem wzbogacony. Z tey strony Francya graniczyć zaczęła z królestwem Duńskim i Westfalskim, oraz z Xięstwami Meklemburskiemi. G. Compans stoi ze sztabem głównym woyska niemieckiego w Hamburgu. GD. Michaud ma główną kwaterę w Magdeburgu.

Stan Imperatorowej szczęśliwie zbliża się do swojego rozwiązania. Koniuszy Imperatorski Baron Mesgrigny wysłany z listami do Wiednia przyniósł własnoręczne odpowiedzi Cesarza i Cesarzowej z okoliczności nadziei Ludwiki. Dnia 9 Grafini Montesquiou, przyszła guwernantka dzieci Imperatorskich, przedstawioną została Napoleonowi dla złożenia przysięgi wierności. Dnia 13 Monarchowie byli na spacerze w lasku Boulogne; powoz szedł zwolna; grenadyerowie gwardyjscy z tyłu następowali, przodem iechały inne ekwipaże dworu. Lud zbiegał się tłumami dla przypatrzenia się dostoyney parze. Z Medyolanu góniec przyniósł wiadomość iż Vicekrólowey urodził się młody Xiąże i że matka w dobrym stanie znayduje się, drugi góniec pobiegł do Munich z tą wiadomością.

WIEDEN d. 14 grudnia. (z Berlin: Prag :) Bieg bankocetli niepolepsza się bynajmniej. Wieśniacy nawet przybywający do stolicy z produktami pytają się o gotowiznę i brać niechęcią papierowych pieniędzy. Kupcy z Tryestu przywiezli do nas wielką masę bankocetli, które od nowego roku w Illirii mieć niemogą żadney cyrkulacyi. Bankerowie nasi, zawiedzeni przez kupcow zagranicznych, płacić przestali; a z powodu upadku publiczney wiary prosili, o zawieszenie wypłaty długow, albo o postanowienie pewnego porównania pieniędzy. Azatym Franciszek 2gi wydał edykt przedłużający termin wypłaty długow w gotowiznie należnych do 1 października 1811 z obowiązkiem ażeby hipoteka złożona była za każde 100 po 600 bankocetlami. Drugim edyktem ma być nakazane powszechne zniesienie sprzętow sr do skarbu za opłatą po 6 ryn. bank. za każdy łot czystego srebra. Dla zatrzymania w kraiu gotowizny będzie zakazany dowoz rzeczy mniej potrzebnych z zagranicy, iako win i koni, a cukier z winogron będzie wyrabiany, już AX. Palatyn dał tego przykład; w dobrach swoich założył wielką fabrykę cukru winogronowego. Cesarz ma wyjechać na seym węgierski do

Prezburga. Arcy-Xiąże Karol iak slychać uda się do Paryża. Temi dniami przybył tu General Buxhewden i stanął w pałacu Generalissimusa; ztąd udaie się do Rzymu, dla polepszenia zdrowia w ciepłym kraiu.

Długo będzie pamiętne w dzieiach Austrii życie zmarłego teraz Feldmarszałka Alvinzy. R. 1727 urodził się w Siedmiogrodziu. R. 1749 wszedł do służby woyskowej. Odbył całą wojnę 7letnią przeciwko Fryderykowi W. na każdej kampanii naczynniej działał. Potym i 1778 z chwałą walczył przeciwko Turkom. Później w Belgium i na krwawych kampaniach woyny rewolucyynney naczynniej stawiał się. Okryty ranami, przyciśniony lat ciężarem, lecz pełen odwagi i dzielności ducha, z największą gorliwością poświęcał ostatki życia oycyzynie i Monarsze. Maria Teresa roku 1779 ozdobiła go krzyżem woyskowym; Józef mianował go General maiorem roku 1786, a Feldmarszałkiem 1789; Franciszek 2gi za popisanie się w walney rozprawie pod Nerynde roku 1793 krzyż komandorski, za 2 bitwy wygrane pod Charleroi, i za dwukrotne oswobodzenie tey twierdzy order wielkiego krzyża woyskowego Marii Teresy przeznaczył. W radzie woienney dystyngwował się zdaniem i rozsądkiem. Za wieloliczne znakomite zasługi ozdobiony był orderem nowo ustanowionym Leopolda. Pełen chwały skończył życie w stolicy węgierskiej d. 25 listopada -- Podług naynowszego rachunku Węgry, Siedmiogrodz, Sklawonia, zawierają 4,547,852 katolików, 1,116,000 greków, 1,000,000 kalwinow, 600,000 lutrow, 526 domow slachectkich, 10,000 duchownych, 80 familii hrabiow, 60 domow baronow, 4ry familie Xzące, 30 drukarni, 1 Uniwersytet 5 akademii.

Od granic tureckich donoszą że W. Wezyr Jusuf otrzymał wielowładną władzę do traktowania o pokoy z Rossyyskim Wodzem. Wszystkie listy z Turcyi i od granic pisane czynią nadzieję prędkiego pojednania dwuch mocarstw wojuiących -- Serbowie na nowo ugruntowali swoją wolność. Drogie i wielkie zwycięztwo zapewniło ich niepodległość Porcie. Ottomanie z wielką potęgą postanowili w tey kampanii podbić tę prowincyą. Trzech Baszow połączyło swoje siły dla wtłoczenia iarżma na Serbow: 80000 turkow ruszyło od Deligradu, 60000 bośniakow postąpiło przez Drynę, od Viddynu inne siły rozrywały uwagę Serbow. Męstwo i duch niepodległości tryumfowały nad nieprzyjaciółmi. Pod Deligradem trzykroć odparli woysko 80 t. pod Widdy. nem zebrali nowe wawrzyny. Naczelnik Jery Czerny z 25 t. serbow i G. Nikitin z 2000 Rossyan rozgromili zupełnie potęgę nieprzyjaciół. Czerny w odezwie swoiey wystawił iż ta kampania ma zdecydować o losie wszystkich przeszłych usiłowań, że teraz jest sprawa o wolność osobistą, że walczyć mają, za dzieci żony i oycyznę i wszystko to co tylko naydroższym być może. Strasznie zacięta była rozprawa. Po trzykrotnym wystrzale z ręczney broni zmieszały się dwa woyska i z bliska palaszem starły się. Rossyyska piechota bagnetem a iazda pikami natarła. Serbowie

niemogąc szablą przeciąć zawoiów pikowanych bawełną rwali za brody: długo mąż z mężem potykał się, a iazda z iazdą łamała się; aż nakoniec Ottomanie ustąpić musieli zwycięstwa Serbom, i za Drynę cofnęli się. Na placu poległo 6000 turków, tyluż poszło w niewolę i wielu bardzo utonęło w rzece. Wszyscy wodzowie Serbow ranieni. Po tej bitwie Czerny miał widzieć się osobiście z Wezyrem; który oświadczył się dać pokoy, i 500,000 piastrow wyliczyć, a Czerny przyrzekł uwolnić iencow. Teraz Czerny znajduje się w obozie Rossyyskim, gdzie negocyacya o pokoy zagajona.

MADRYT dnia 24 grudnia. (z Franc: Hamb:) Officer z Castelbranco przybyły donosił że G. Drouet wyruszył z Almeidy do Portugallii; że jego dywizyą spotkał o 3 dni drogi od tego miasta, że d. 24 a najdaley 25 pewnie połączy się z wojskiem M. Masseny. G. Gardanne zdywizyą swoją d. 16 był w Belmonte na trakcie do Abrantes; ten wódz przyciągnie do głównego obozu d. 26. Główna kwatera Xcia Eslingen zostaje w Santarem; wszystkie zapasy i składy wcienne oraz cała gospodarka obozowa w tym mieście znajdują się: wojsko stoi rozłożone nad Tagiem—Don Józef Napoleon w stolicy naszej znajduje się. Cytadella Buen Retiro prawie ze wszystkimi skończona. Koszary wystawione na 6000 żołnierza—Obleżenie wyspy Leon i miasta Cadix niema nic podobnego w dziejach wojennych co do wielkości przykopow i baterii wystawionych; wzniesione szanice rozciągają się nad morzem przeciwko wyspie i zatokom na mil kilkanaście. Niezmiernie wielkie działa są usadzone na szalupach i bateriach. W porcie Cadix niema ani jednego okrętu hiszpańskiego. Osada miasta i wyspy wynosi przeszło 20000 regularnego żołnierza.

MEDYOLAN d. 10 grudnia. (z Frankf Baren) Vice-król nasz wydał dekret nakazujący ażeby kupcy włoscy pod obawą konfiskaty obawili do d. 18 grudnia wszystkie zapasy towarow osadowych od d. 5 sierpnia wprowadzone. Utaione będą skonfiskowane—Dnia 2 grudnia w rocznicę koronacyi Imperatora i w święto S. Andrzeja patrona marynarzow, Joachim Napoleon król Neapolitański sprawił dla ludu a mianowicie dla maytkow wielkie uczyty i rozmaitego rodzaju wesołości, oraz uczynił wielorakie dobrodzieystwa. W porcie Villa-real zgromadzili się wszyscy morscy ludzie; po nabożeństwie zasiedli u stołow zastawionych; potym wybrano 25 córek zasłużonych maytkow, każdej dano po 50 dukatow srebrnych posagu i za tyluż maytkow za mąż wydano. Nadto król przeznaczył osobne dary i nagrody dla tych, którzy popisali się szczególniej na ostatniej kampanii przeciwko Sycylii. Podobnież fundusze przeznaczone dla wdow i dzieci poległych mężow na wyspie Sycylijskiej. Tegoż dnia 12000 zgromadzonego wojska odprawilo popisy i do uczestnictwa publicznych zabaw należało.

BERLIN d. 20 grudnia. (z Berlin Hamb:) Formowanie gwardyi narodowej po wszystkich miastach państwa Pruskiego zaczyna skutec-

cznie się podług przepisow. Kompania pionierow nowym sposobem będzie uorganizowana z rzemieślnikow doświadczoney pracy, pewney doskonałości, i mocnego zdrowia—Z Altenburga, Botzen, Passau, Straubing, Freysing, Celn, Neuss, Cablentz, Bonny, Chemnitz, Landshut i innych miast przychodzą wiadomości o paleniu towarow pochodzących z rękodzielnia angielskich—Kupcy jedni po drugich bankrutowac zaczęli. W Gothenburgu sławny dom Andersona oświadczył iż na 450000 talarow ma straty i że płacić nie będzie—Królewiczowa szwedzka opóźniła się w podróży z powodu lodow Belt napełniających—Flotty angielskie zniknęły już z morza Bałtyckiego; żadnego statku zbroynego nigdzie widzieć niemożna.

WARSZAWA d. 29 grudnia. (z Warszaw: Hamb:) Na skutek wyroku Berlińskiego 1806 listopada 26 i dekretow w Dreźnie wydany 1810 pazdzier: 27 i grudnia 24 Fryderyk August król saski Xże warszawski kazał sekwestrować towary z fabryk angielskich i z osad pochodzące w księstwie naszym znajdujące się. Dnia 27 w stolicy naszej w obecności Generała komendanta, dyrekcji skarbu, prezydentow municypalności na placu publicznym rękodziela ang: spalono, fajans i wszelkie naczyinia z gliny czarney ang: potłuczono, a porter arak i piwo ang: roztoczono. Wartość zniszczonych tym sposobem towarow wynosi 200,000 złch—Wyrokiem d. 11 grudnia 13 podsędkow mianowanych zostało do sądow kryminalnych po departamentach księstwa naszego. Do wydziału zaś policyi poprawczy mianował Fryderyk August 7 osob—Pisma nasze zawierają artykuł o ospie krowicy nie-naydawniej wprowadzoney do księstwa; uwielbieni są wszyscy rodzice którzy bez przesądu zgadzają się na ten zbwienny szrodek, pochwaleni urzędnicy którzy wpływem swoim trafili przywieść wiesniakow do przyzięcia tego dobrodzieystwa; przytym uczyniono uwagę iż duchowni swoją nauką dzielnie przyłożyły się mogli do upowszechnienia wynalazku Jennera—W Gdańsku wybierają teraz maytkow do służby Imperatorskiej na morzu Bałtyckim i północném—Stoia tam na załodze oddziały wojska Polskiego Saskiego Francuzkiego i Gdańskiego. Wyspę Hela od morza silnie obwarowano—Z Dreznia piszą o polepszeniu zdrowia królowey. Na wiosnę rozpoczęte będą roboty kolo fortyfikacyi miasta Torgau nad Elbą; tegoż czasu wały Dreźnieńskie do ostatka będą zrównane z ziemią.

Wileński Policmeyer podaje do powszechney wiadomości iż wileński mieszczanin Jan Kotyński ma wzięść za granicę jeśli by kto do onego miał jakową pretensyą równie też i do będącego przy nim Jana Dolińskiego, niech się jawi do tegoż Policmeystra w jak nay rychlejszym czasie.

Jzba Skarbowalittewsko Wileńska publikuje, iż kto by życzył wziąć na siebie pobor podatkow Czopowego, Sosowego i Kousumpcyjnego w Mieście Guberskim Wilenie od 1go Januar i następnego 1811 roku po 1szy marca czyli na miesiący dwa ianuaris i februaris z zapłatą za każdy miesiąc po rubli srebrnych 5,000 kop. 50 racy jawie się do Jzby Skarbowey Litt. Wileńskiej na dzień 29 trzyniestego miesiąca Xbra na godzinę 12 z rana.

Za Pozwoleniem Cenzury Wileń—W Drukarai Redakcyi Kuryera Litt.